

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

DEPARTAMENT D'ECONOMIA APLICADA

FACULTAT DE CIÈNCIES SOCIALS
LLICENCIATURA EN CIÈNCIES DEL TREBALL

**SISTEMES LABORALS TERRITORIALS I
DESENVOLUPAMENT LOCAL**

GUIÓ DEL TEMA 3

MERCATS LOCALS DE FORÇA DE TREBALL I SISTEMES LABORALS TERRITORIALS

GRUPS:

A, F

PROFESSORS:

JOSEP BANYULS

JOSEP V. PITXER

CURS 2008-2009

TEMA 3. MERCATS LOCALS DE FORÇA DE TREBALL I SISTEMES LABORALS TERRITORIALS.

- 1) Els mercats locals de força de treball (MLFT): els desplaçaments domicili-treball
- 2) Els sistemes locals d'ocupació (SLO): cadenes de mobilitat i trajectòries laborals territorials
- 3) Els sistemes laborals territorials (SLT): l'articulació dels SLO amb altres subsistemes territorials
- 4) MLFT al País Valencià

Annex 1. Els mercats locals de treball

Annex 2. Informació censal sobre la mobilitat obligada per motius de treball

Annex 3. Metodologia per a la identificació i caracterització dels SLO

Annex 4. Els sistemes laborals territorials (representació gràfica)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

BANYULS, J. i altres. (2005): *Economia laboral i polítiques d'ocupació*, València, Publicacions Universitat de València. Capítol 7.

GROSETTI, M. i MAS, P. (1993): "Un mercado local de trabajo: los ingenieros de Toulouse", dins F. MICHON i D. SEGRESTIN (comps.): *El empleo, la empresa y la sociedad*, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid, pp. 141-153. **(PRÀCTICA 4)**

PITXER, J.V. (2007): "L'articulació espacial del Camp de Túria", Saó, gener de 2007. **(PRÀCTICA 3)**

SALOM, J. i CASADO, J.M. (2007): "Movilidad cotidiana y mercados locales de trabajo en la Comunidad Valenciana, 1991-2001", *Boletín de la A.G.E.*, núm. 44, pp. 5-28.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

ANULA, C. (2000): "Análisis del mercado de trabajo en la articulación local-global: notas metodológicas", dins ARRIOLA, J. i GUERRERO, D. (eds.): *La nueva economía política de la globalización*, Universidad del País Vasco, Bilbao, pp. 345-357.

CASADO, J.M. (2000): *Trabajo y territorio. Los mercados laborales locales de la Comunidad Valenciana*, Publicaciones de la Universidad de Alicante, Alacant.

CASTAÑER, M. i altres (ed.) (2000): *Áreas urbanas y movilidad laboral en España*, Girona, Servei de Publicacions de la Universitat de Girona.

SALOM, J. i altres (1997): "Las áreas de mercado de trabajo local en la Comunidad Valenciana. Una propuesta de delimitación", *Ciudad y Territorio*, núm. 112, pp. 335-356.

ELS MERCATS LOCALS DE FORÇA DE TREBALL (MLFT): DESPLAÇAMENTS DOMICILI-TREBALL
1) Un parell de definicions:

- a) “El concepte de mercat laboral local (...) [és] el d’una àrea relativament *autònoma*, de forma que la major part dels residents ocupats trebal·len en la mateixa zona i la major part dels llocs de treball existents a l’àrea siguin ocupats per residents locals (*autonomia d’oferta i de demanda*, respectivament)” (CASADO, 1996: 130).
- b) “Les àrees de mercat de treball local tenen com a característica principal contenir dins de les seues fronteres la major part dels fluxos residència-treball de la seua població, tot minimitzant la importància tant de les eixides a l’exterior de residents com de les entrades de població de fora. (...) Es tracta, per tant, de delimitar una àrea geogràfica que englobe una gran part dels fluxos interns de mobilitat obligada i que, per aquesta raó, és un àmbit on la població activa cerca habitualment ocupació i on els empresaris contracten la major part dels seus treballadors. Així doncs, tot el procés de delimitació es basa en la determinació d’un valor llindar” (SALOM i altres, 1997: 338).

2) Metodologia emprada en la delimitació dels MLFT (Veure Annex 1):

- a) **Font d’informació: Informació a escala municipal al voltant del lloc de treball i el lloc de residència de la població recollida als Censos de Població (1991 i 2001).**
- b) **El procés d’identificació dels MLFT:**
 - i) Depuració de la font censal: eliminació dels fluxos de mobilitat inexistents (errades en la informació).
 - ii) Les variables emprades:
 - Població Ocupada Resident (POR) o “població de nit”
 - Oferta d’Ocupació Local (OOL) o “població de dia”
 - Flux Intern (FI) i Flux Extern (FE), segons el lloc de treball de la POR ($POR=FI+FE$)
 - iii) Els indicadors emprats:
 - Taxes d’autosuficiència (TA)
 - ⇒ Segons POR: FI / POR
 - ⇒ Segons OOL: FI / OOL
 - Taxes d’obertura (TO)
 - ⇒ Segons POR: FE / POR
 - ⇒ Segons OOL: $(OOL-FI) / OOL$
 - iv) Algunes eleccions prèvies, i en certa mesura arbitràries:
 - El llindar d’autosuficiència, ço és, la TA exigida: 50%, 75% o 90%. “D’acord amb SMART (1974) cadascun d’aquests llindars permet identificar un tipus diferent d’estructura territorial-urbana: el llindar del 50% permetria agrupar sols els *municipis obvis*, és a dir, aquells en els que el flux d’eixida és superior al flux intern; el 75% posaria de manifest els *sistemes urbans* i la seua estructura interna, mentre que el del 90% delimitaria *grans regions urbanes*” (SALOM et al., 1997: 339).
 - L’exigència o no de contigüïtat espacial
 - L’exigència o no que el conjunt de les àrees generades abracen tota la regió
 - L’exigència d’una dimensió mínima

- v) El procés d'agregació municipal:
- La catalogació dels municipis com a "tancats" (ambdues taxes d'autosuficiència superen el llindar escollit) o "oberts" (en el cas contrari).
 - L'agregació dels municipis oberts d'acord amb un procés iteratiu, amb el qual van incrementant-se els nivells d'autosuficiència → elecció del mètode d'agregació:
 - ⇒ Segons fluxos absoluts
 - ⇒ Segons valors de relació, ço és, els fluxos relatius (on es té en compte la dimensió relativa dels municipis d'entrada i eixida)
- vi) Principals resultats referits al País Valencià

c) Alguns exemples de la utilitat de la identificació dels MLFT:

- i) "L'elevada fragmentació i limitada extensió de les àrees de mercat de treball local a la Comunitat Valenciana és una característica relacionada amb un fenomen que ja ha sigut comentat a escala comarcal: l'escassa connexió dels mercats de treball comarcals, un factor que repercuteix en l'existència de grans contrastos espacials quant a taxes d'atur i altres indicadors de la situació laboral" (SALOM et al. 1997: 354).
- ii) "Al seu torn, crida l'atenció l'escassa correspondència que existeix entre aquestes àrees i les actuals unitats espacials d'actuació i recollida d'informació sobre mercat de treball: comarques, municipis i, sobretot, àrees de cobertura de la xarxa d'oficines de l'INEM" (SALOM et al. 1997: 354).

3) Malgrat tot, els desplaçaments diaris entre el domicili i el centre de treball només són la manifestació externa de l'existència de sistemes locals d'ocupació i sistemes laborals territorials.

CANALS DE RECLUTAMENT

(a 23 zones caracteritzades com a sistemes locals d'empreses a l'Estat espanyol)

Mecanisme de reclutament	%
Promoció interna	18,4
Contactes personals	35,5
Anunci en premsa nacional	3,8
Anunci en premsa local	10,0
Oficina INEM	14,5
Empreses de selecció	9,3
Borsa de treball	4,9
Altres formes	3,7
Total	100,0

FONT: Sanromá (1996: 139).

ELS SISTEMES LOCALS D'OCUPACIÓ: CADENES DE MOBILITAT I TRAJECTÒRIES LABORALS TERRITORIALS.

- 1) **El territori és l'espai significatiu des d'una perspectiva laboral.** El gros de treballadors (de la societat local) i d'empreses (del sistema productiu local) prenen el territori com a referència en les seues decisions laborals.

"La configuració local del mercat de treball defineix, en una bona part, tant la demanda com l'oferta de treball per a importants sectors de la població. Per a la major part de les empreses i del seu personal la dimensió del mercat de treball és local. Tan sols petites franges professionals de directius de l'empresa i d'alguns tipus de tècnics molt especialitzats tenen un mercat de treball superior al local." (Homs, 1994: 175).

- i) Pel que fa als treballadors, les migracions alternants per motius de treball ho mostren clarament.
- ii) Pel que fa a les empreses, només cal observar l'espai on recluten els seus treballadors:

PROCEDÈNCIA GEOGRÀFICA DELS TREBALLADORS CONTRACTATS EN ELS ÚLTIMS TRES ANYS (% verticals)

	Directius i tècnics	Resta de personal	Total
El mateix municipi	63,0	75,1	73,9
La resta de la comarca	26,8	23,4	23,7
La resta de la comunitat autònoma	6,6	0,6	1,2
La resta d'Espanya	3,0	0,8	1,0
La resta del món	0,6	0,1	0,2
Total	100,0	100,0	100,0

Font: Sanromá (1996: 138).

- 2) **Com funcionen** aquests "mercats locals de treball" o "sistemes locals d'ocupació"?

- a) **Hi ha regularitats que no són pas aleatòries.** S'aprecien clarament en dos nivells:
 - i) En la forma com estan coberts els distints tipus de llocs de treball, ço és, en la manera com es troben assignats els distints col·lectius de treballadors a les diverses categories de llocs de treball → Resulta possible identificar parelles habituals "tipus de treballador / tipus de lloc de treball"
 - ii) En els mecanismes i processos de cobertura dels diversos grups de llocs de treball, la qual cosa genera connexions entre les distintes categories o tipus de llocs de treball (i, fins i tot, més enllà dels llocs de treball) → Resulta possible identificar les cadenes de mobilitat habituals dins àmbits sectorials o territorials concrets, i també la seua concreció espacial
 - iii) En la mobilitat laboral dels treballadors (generalment dins territoris concrets), ço és, en la circulació de treballadors locals entre distintes posicions laborals (inactivitat, atur, diversos llocs de treball) → Resulta possible identificar les trajectòries laborals habituals en els distints grups de població, i també la seua concreció espacial

b) **Precisions conceptuals útils:**

- i) Les **trajectòries laborals**, que discorren a través de les estructures existents en un territori:

"El funcionament del mercat de l'ocupació es deriva dels fluxos de mà d'obra entre llocs de treball o, entre una situació d'«inactivitat» (en el sentit del mercat de l'ocupació) i els llocs de treball. (...) Ells [aquests fluxos] revelen certes regularitats i certes rigideses, per tant l'existència d'estructures. Aqueixes estructures són duradores i s'imposen als agents, encara que no tenen un caràcter immutable. L'objecte d'anàlisi consisteix llavors a revelar l'existència i la naturalesa d'aqueixes estructures a partir de la base d'una anàlisi del funcionament (o de flux), i a identificar les modificacions d'aqueixes estructures en curs o latents. L'anàlisi dels processos desemboca així en una visió prospectiva en termes qualitius." (Held, 1983: 79)¹.

- ii) Les **cadena de mobilitat**, a través de les quals discorren les trajectòries laborals pròpies de cada grup concret de població:

"El concepte de cadena de mobilitat representa un intent de formalitzar la idea intuïtiva de que el moviment socio-econòmic de la nostra societat no és pas aleatori, sinó que tendeix a produir-se a través de canals més o menys regulars. Aquests canals són tals que un lloc de treball donat tendirà a ésser cobert per treballadors procedents d'un nombre limitat i característic de punts concrets. Com a conseqüència, la gent té ocupacions en un ordre o seqüència regular. A aquesta seqüència l'anomenarem *cadena de mobilitat*. Els punts existents al llarg d'una cadena de mobilitat es poden anomenar *estacions*: generalment, inclouen no sols els llocs de treball, sinó també altres punts d'importància social i econòmica. Així, doncs, la gent d'una ocupació donada tendirà a procedir d'una limitada gamma d'escoles, veïnats i tipus de característiques familiars; i, a l'inrevés, la gent que ix de la mateixa escola o veïnat tendirà a entrar en una situació d'ocupació pertanyent a un conjunt limitat." (Piore, 1983: 197-8)².

- iii) Tant les trajectòries laborals com les cadenes de mobilitat presenten una **dimensió territorial**, que s'aprecia en identificar el seu abast espacial

- c) L'existència d'aquestes regularitats laborals a escala territorial significa que **els sistemes locals d'ocupació són realitats estructurades**

- 3) Dins un territori hi ha una elevada diversitat (heterogeneïtat) de treballadors i de llocs de treball. En altres paraules, l'oferta i la demanda territorials de força de treball no són pas homogènies → **Hi ha distints segments laborals dins un territori, és a dir, els sistemes locals d'ocupació són realitats segmentades:**

"Una regió no posseeix doncs un mercat [d'ocupació] regional, sinó que constitueix un lloc dins el qual mercats diferents –pel tipus d'ocupacions i de mà d'obra afectades, i per tant per l'espai dins el qual s'inscriuen– es superposen i «interactuen»." (Held, 1983: 77).

¹ HELD, D. (1983): "Le fonctionnement du marché de l'emploi au niveau local en Suisse. Le cas de Neuchâtel", a D. MAILLAT (ed.): *Le fonctionnement du marché de l'emploi au niveau local*, Éditions Georgi, Saint-Saphorin (Suisse), pp. 73-101.

² PIORE, M.J. (1983): "Notas para una teoría de la estratificación del mercado de trabajo", dins L. Toharia (comp.): *El mercado de trabajo: Teorías y aplicaciones*, Alianza Editorial, Madrid, pp. 193-221.

4) Elements de reflexió:

- a) Qui i com determina (o bé incideix en la definició de) les cadenes de mobilitat i les trajectòries laborals d'un territori? Per tant, com es configuren l'estructura i els segments d'un sistema local d'ocupació (SLO)?
- b) A través de quines vies podríem obtenir la informació necessària per captar quines són les característiques i quina és l'estructura d'un sistema local d'ocupació? Quina informació ens caldria?
- c) Aquesta informació resulta rellevant a l'hora d'identificar l'abast espacial d'un SLO concret?
- d) Com que els sistemes locals d'ocupació són realitats dinàmiques, quins elements poden provocar alteracions en les estructures i el funcionament d'un sistema local d'ocupació?
- e) Emprar l'expressió "sistema local d'ocupació" comporta diverses implicacions. Què significa (a què ens remet) aquest concepte? Quines implicacions té (des d'una perspectiva laboral i territorial alhora)?

L'ocupació és "una relació entre un individu portador d'una formació (en sentit ampli, és a dir, que està proveït d'una «preparació» per a l'ocupació i eventualment d'una experiència professional), un lloc de treball (un conjunt de tasques) i una remuneració. (...) L'«ocupació» comprén, doncs, tant les condicions d'accés a l'activitat professional com les condicions d'exercici d'aqueixa activitat. Així definida, l'ocupació es refereix tant a l'intercanvi de la força de treball, tradicionalment tractat pels economistes, com a la seua utilització, que pertany, també tradicionalment, als centres d'interés dels sociòlegs, ..." (DESMAREZ, 1991).

5) Metodologia per a la identificació i caracterització dels SLO (Veure Annex 3).

6) Els sistemes locals d'ocupació són realitats dinàmiques: certs esdeveniments poden provocar alteracions en l'estructura del SLO (per exemple, desaparició d'empreses, instal·lació de noves empreses, canvi en les regulacions laborals, organització col·lectiva dels treballadors, etc.).

7) La perspectiva dels SLO ens aboca a algunes recomanacions de cara a la identificació de l'àmbit geogràfic pertinent des de la perspectiva laboral:

- a) Com que el SLO es troba segmentat, cadascun d'aqueixos segments pot presentar un abast geogràfic diferent.
- b) Les trajectòries professionals dels individus són les que ens permeten captar l'àmbit geogràfic dels distints segments del SLO.
- c) Les variacions residencials (migracions definitives) són una variable addicional que permet identificar un medi residencial que proveeix de mà d'obra un o més SLO.

ELS SISTEMES LABORALS TERRITORIALS (SLT): L'ARTICULACIÓ DELS SLO AMB ALTRES SUBSISTEMES TERRITORIALS

- 1) **Cinc processos implícits a tota relació d'ocupació:**
- Procés de producció i reproducció de la força de treball,
 - Procés de mobilització,
 - Procés d'intercanvi de força de treball i de circulació del treballador entre distints llocs de treball,
 - Procés de treball i
 - Processos reguladors
- 2) **Al llarg dels cinc processos n'hi ha la presència/participació, directa o indirecta, de múltiples actors.**

ACTORS I PROCESSOS DE LES RELACIONS D'OCUPACIÓ

Processos Actors	Producció de persones i aprenentatge		Mobilització	Intercanvi i circulació	Procés de Treball			Processos reguladors
	(1)	(2)			(3)	(4)	(5)	
Persona								
Empresa								
Estat								
Sindicat								
Patronal								
Família								
Escola								
Centres de formació								
Agències de col·locació (intermediaris)								
Notes:								
(1): Producció i reproducció de persones (socialització primària)								
(2): Processos d'aprenentatge (socialització professional)								
(3): Divisió del treball i organització del treball i les qualificacions								
(4): conflicte, negociació i cooperació								
(5): Control dels treballadors i ús de la força de treball.								

- 3) **Les relacions d'ocupació són relacions socials de caràcter territorial.**
- Factors explicatius:**
 - Els actors implicats són locals o actuen localment, a més a més de presentar comportaments i estratègies específics del territori.
 - Els cinc processos bàsics implícits a les relacions socials d'ocupació són processos territorials o concretats territorialment.
 - Com a resultat, el sistema local d'ocupació estableix una relació intensa amb altres esferes o subsistemes territorials:**
 - sistema productiu local
 - sistema sòcio-institucional local
 - sistema de formació local
 - sistema reproductiu local
- 4) **El sistema laboral territorial: conjunt resultant de l'articulació entre el SLO i els quatre sistemes territorials que acabem de esmentar (productiu, sòcio-institucional, formatiu i reproductiu).**

ANNEX 1. ELS MERCATS LOCALS DE TREBALL

(Guies per a la programació de les polítiques de promoció econòmica i ocupació (2000-2003), Diputació de Barcelona, Barcelona 1999.)

Definició de mercat local de treball

Es defineix mercat local de treball com aquella agrupació territorial que aglutina el màxim de relacions laborals en el seu interior i el mínim de relacions amb l'exterior. L'anàlisi del mercat de treball, ha de tenir una visió completa de les relacions que es produeixen entre els agents d'aquest mercat, ha de tenir en compte tots els possibles efectes i per tant definir un concepte de mercat local de treball que incorpori no sols els agents que actuen en el mercat sinó que també incorpori un concepte de territori.

En sentit pràctic, el mercat local de treball és aquell espai físic fins a on els treballadors estan disposats a traslladar-se per buscar un lloc de treball i en el qual els empresaris cerquen els treballadors per ocupar els llocs de treball vacants. Aquest espai físic pot divergir de l'espai fins a on els ciutadans poden estar disposats a traslladar-se per a realitzar les seves compres o per a consumir cultura, ja que aquest dos tipus de desplaçaments no són diaris com els desplaçaments al treball, sinó que són de caire més esporàdic, de caps de setmana o determinats dies al mes.

Aquestes agrupacions de municipis, a partir d'ara mercats locals de treball (MLT), han de servir d'agrupació geogràfica tipus per planificar, gestionar i avaluar les polítiques actives d'ocupació.

Aquest criteri tècnic d'agrupació no posa cap tipus de limitació a les actuacions municipals o supramunicipals, ans al contrari, buscar l'actuació coordinada, consensuada i en col·laboració entre els municipis que formen un mateix mercat.

Aquest mètode d'actuació permet conèixer quins són els efectes totals de les seves polítiques actives de promoció econòmica i foment a l'ocupació, tenint en compte els efectes externs que produeixen, no sols per les externalitats sinó també per l'entrada d'individus a la jurisdicció.

Els criteris d'agrupació utilitzats. Anàlisi de l'autocontenció i autosuficiència

Per a desenvolupar aquesta anàlisi s'utilitza la matriu d'origen i destí de la mobilitat obligada per motiu de treball que s'obté a partir de la informació sol·licitada als ciutadans en el cens de població. A cada ciutadà se li demana si està ocupat o no, i en quin municipi està ubicat el seu lloc de treball. Si el lloc de treball està ubicat en el mateix municipi on resideix el ciutadà aquest no es desplaçarà fora del municipi i per tant només farà viatges interns per motiu de treball. Si el municipi on està ubicat el lloc de treball del ciutadà és un altre diferent al de residència, llavors l'individu mantindrà relacions laborals amb un altre municipi.

Així, tots els ciutadans d'un mateix municipi que declaren estar ocupats formaran la denominada població ocupada resident (POR). D'aquesta, una part es quedarà a treballar en el mateix municipi (POR_m) i l'altre anirà a un municipi diferent (POR_{am}).

La suma de tots els destins declarats pels ciutadans ocupats formaran els llocs de treball localitzats (LTL).

És evident que POR i LTL no coincideixen, ni en quantia ni en persones.

ELS INDICADORS QUE NORMALMENT S'UTILITZEN EN AQUEST CAMP D'ANÀLISI I QUE ENS AJUDEN A INTERPRETAR LA SITUACIÓ DELS MERCATS DE TREBALL SÓN ELS SEGÜENTS:

- Autocontenció, definit com el percentatge d'ocupats que estan treballant en el propi municipi, és a dir, treballadors que no surten del municipi per anar a treballar.
- Autosuficiència, definit com el percentatge de llocs de treball del municipi que estan ocupats per treballadors que resideixen en el propi municipi.
- Atractor / expulsor net, la seva interpretació és si el municipi té suficients llocs de treball per a donar ocupació al total de treballadors ocupats del municipi.

La **metodologia** utilitzada en el present estudi ha consistit en agregar els municipis en successives fases:

- ✓ Primera fase: Partint d'un municipi qualsevol, s'han buscat els "municipis destí" a on van a treballar els ocupats residents d'aquest municipi, i els "municipis origen", d'on provenen els treballadors que ocupen els llocs de treball localitzats. Amb aquesta informació s'han calculat els indicadors d'autosuficiència i autocontenció.
- ✓ Segona fase: Al municipi inicial, resultant de la primera fase, s'agrega el municipi al que va major percentatge d'ocupats a treballar, formant un hipotètic únic municipi. En base a aquest s'han tornat a calcular els indicadors de autosuficiència i autocontenció.
- ✓ Successives fases: Iteració d'aquesta operació.
- ✓ Última fase: L'operació d'agregar municipis al mercat es fa fins que el municipi agregat faci disminuir el percentatge d'autosuficiència i/o autocontenció, aquesta circumstància indica que el municipi agregat no té com a centre d'emissió/recepció el mercat analitzat sinó un altre.

En base a aquesta definició, s'han aplicat algunes limitacions:

- Que els municipis agregats facin augmentar l'autosuficiència i / o autocontenció.
- Que tots els municipis han de quedar dins d'algun mercat.
- Que un municipi no pot pertànyer a més d'un mercat.
- Que el municipi de Barcelona s'ha considerat un mercat per si sol, per la seva grandària i el seu efecte desviador en qualsevol tractament numèric de la informació.
- Que els municipis d'un mercat han de ser fronterers amb algú d'ells.
- Que els mercats aglutinin al menys 15.000 persones potencialment actives.

El resultat d'aquesta anàlisi ha estat una divisió del territori de la província en 21 mercats, tot i que les restriccions anteriorment comentades han donat lloc a diferents tipus de divisions. Així, la restricció de formar mercats amb al menys 15.000 persones potencialment actives té un sentit purament d'eficàcia de les polítiques actives d'ocupació, ja que la definició de mercats amb població inferior podria portar a desenvolupar mesures amb molt baixa economicitat. Però aquesta restricció ha fet que dos submercats, com han estat el de Moià i el de Prat de Lluçanès, que segons la resta de restriccions formarien un mercat local de treball, hagin de ser agrupat a un altre mercat, en aquest cas Manresa i Vic respectivament.

Un altre restricció com és la de considerar la ciutat de Barcelona un mercat a part, ha portat també a analitzar alguns mercats des d'un doble vessant. La primera anàlisi, sense tenir en compte la relació d'aquests mercats amb Barcelona, donava unes baixes taxes d'autocontenció i autosuficiència per als referits mercats. La segona, fent una anàlisi conjunta de Barcelona i aquests municipis, ha permès veure el gran efecte del mercat local de treball de Barcelona sobre els mercats locals del seu entorn, com ara els de Badalona, L'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Mollet del Vallès i Sant Feliu de Llobregat.

ANNEX 2. INFORMACIÓ CENSAL SOBRE LA MOBILITAT OBLIGADA PER MOTIUS DE TREBALL.

- Qüestionaris del Cens de Població i Vivenda de 2001.
- Distribució de la població de 16 i més anys, resident al País Valencià en 2001, segons comarca de residència i comarca de treball.

Cuestionario de vivienda

RECUERDE:

- Use **bolígrafo azul o negro** (nunca lápiz)
- En las preguntas con varias opciones, señale con un aspa ☒ la elegida. Si se equivoca, **táchela completamente** y marque la opción correcta
- Escriba con **mayúsculas y sin acentos**, por ejemplo:

C A N G A S D E O N I S

1 ¿Desde qué año residen en esta vivienda?

Si no llegaron todos a la vez, refiérase al primero que lo hizo

Desde

2 Régimen de tenencia de la vivienda

- En propiedad por compra, totalmente pagada
- En propiedad por compra, con pagos pendientes (*hipotecas...*)
- En propiedad por herencia o donación
- En alquiler
- Cedida gratis o a bajo precio por otro hogar, la empresa...
- Otra forma

3 ¿Tiene su vivienda alguno de los problemas siguientes?

	SI	NO
Ruidos exteriores _____	☐	☐
Contaminación o malos olores provocados por la industria, el tráfico... _____	☐	☐
Poca limpieza en las calles _____	☐	☐
Malas comunicaciones _____	☐	☐
Pocas zonas verdes (<i>parques, jardines...</i>) _____	☐	☐
Delincuencia o vandalismo en la zona _____	☐	☐
Falta de servicios de aseo (<i>retrete, y baño o ducha</i>) dentro de la vivienda _____	☐	☐

4 Instalaciones de la vivienda

Refrigeración SI NO

(aire acondicionado, aparatos móviles...; NO ventiladores)

Calefacción SI, colectiva
 SI, individual

NO tiene instalación de calefacción pero sí algún aparato que permite calentar alguna habitación (*ejemplo: radiadores eléctricos*)

NO tiene calefacción (*pase a 6*)

5 Combustible usado en la calefacción

- Gas (*butano, propano, gas natural...*)
- Madera
- Electricidad
- Carbón o derivados
- Petróleo o derivados (*gasoil, fueloil, gasolina...*)
- Otros

6 ¿Cuántas habitaciones tiene la vivienda?

Incluya, además de los dormitorios, todas las habitaciones que tengan 4 metros cuadrados o más, incluso la cocina

NO incluya cuartos de baño, vestíbulos, pasillos, terrazas abiertas...

habitaciones

7 ¿Cuál es aproximadamente la superficie útil de la vivienda?

Ejemplo: m²

No incluya terrazas abiertas ni jardines; tampoco sótanos, desvanes, trasteros... que no sean habitables

m²

8 ¿Suele usar este hogar otra vivienda (ya sea en propiedad, alquiler o cedida gratis) en vacaciones, fines de semana, como segunda residencia... ?

SI NO (*pase a 11*)

9 ¿Dónde está esa segunda vivienda?

(si usa más de una, refiérase a la más utilizada)

En este municipio

En otro municipio:

Municipio

Provincia

En otro país

10 ¿Cuántos días al año, aproximadamente, usa esa segunda vivienda alguna persona del hogar?

días

11 ¿Dispone este hogar de algún coche o furgoneta que usa principalmente como medio de transporte personal?

SI, de uno

SI, de tres o más

SI, de dos

NO

MUCHAS GRACIAS POR SU COLABORACIÓN

Ahora pase a comprobar, o contestar, los datos padronales (hoja amarilla).

Tabla 3

1 No sabe leer o escribir	6 FPI, FP grado medio, Oficialía Industrial o equivalente
2 Sabe leer y escribir pero fue menos de 5 años a la escuela	7 FPPI, FP superior, Maestría industrial o equivalente
3 Fue a la escuela 5 años o más pero sin completar EGB, ESO o Bachillerato Elemental	8 Diplomatura, Arquitectura o Ingeniería Técnica; 3 cursos aprobados de Licenciatura, Ingeniería o Arquitectura
4 Bachiller Elemental, EGB o ESO completa (<i>Graduado Escolar</i>)	9 Arquitectura, Ingeniería, Licenciatura o equivalente
5 Bachiller superior, BUP, Bachiller LOGSE, COU, PREU	10 Doctorado

Tabla 4

1 Derecho	8 Ciencias (<i>Biología, Química, Física, Matemáticas...</i>)
2 Magisterio, Educación infantil...	9 Arquitectura o Construcción
3 Ciencias Sociales (<i>Administración, Psicología, Economía, Periodismo...</i>)	10 Agricultura, Ganadería, Pesca; Veterinaria
4 Artes y Humanidades (<i>Historia, Lenguas, Imagen y Sonido...</i>)	11 Salud, Servicios Sociales (<i>Medicina, Enfermería, Farmacia, Trabajo Social...</i>)
5 Informática	12 Otros servicios (<i>Turismo, Hostelería, Peluquería; Enseñanza Náutica, Militar...</i>)
6 Ingenierías	
7 Formación Técnica e Industrias (<i>Mecánica, Metal, Electricidad, Dibujo Técnico, Confección, Alimentación...</i>)	

Tabla 7

- Recibiendo algún tipo de enseñanza (*incluso en guarderías, academias, empresas...*)
- Ocupado/a (*trabajó al menos 1 hora*) o temporalmente ausente del trabajo
- Parado/a buscando el primer empleo
- Parado/a que ha trabajado antes
- Cobrando una pensión de incapacidad permanente o invalidez
- Cobrando una pensión de viudedad u orfandad
- Cobrando una pensión de jubilación o prejubilado/a
- Realizando tareas de voluntariado social
- Necesitando ayuda para actividades básicas (*asearse, vestirse, desplazarse...*)
- Realizando o compartiendo las tareas de mi hogar
- Otra situación (*menores sin escolarizar, rentistas...*)

Atención: les será más fácil si rellenan todos los datos de la persona 1, luego los de la 2, etc.

Estado civil

Indique su situación legal, coincida o no con la de hecho

2 Relación de parentesco con la persona 1

Ejemplo: si la Nº 3 es hijo de la Nº 1, debe marcar la 2ª casilla

3 Estudios de mayor nivel que ha completado

Búsquelos en la Tabla 3 y marque abajo la casilla

4 Tipo de estudios realizados

Búsquelos en la Tabla 4 y marque abajo una casilla

5 ¿Desde qué año reside (aunque sea desde que nació) en:

6 ¿En qué municipio (o país) residía el 1 de marzo de 1991?

7 ¿En cuáles de estas situaciones estaba la semana pasada?

Lea la Tabla 7 entera y vaya marcando abajo todas las casillas que le correspondan

Persona **1**

- Soltero/a
- Casado/a
- Viudo/a
- Separado/a
- Divorciado/a

Persona 1 →

1 ☐	6 ☐	1 ☐	7 ☐
2 ☐	7 ☐	2 ☐	8 ☐
3 ☐	8 ☐	3 ☐	9 ☐
4 ☐	9 ☐	4 ☐	10 ☐
5 ☐	10 ☐	5 ☐	11 ☐
		6 ☐	12 ☐

FERNANDO N.M

Fecha de nacimiento:

 día mes año
 Si no reside aquí, pase a la siguiente

España

esta comunidad autónoma

este municipio

Si antes residía en otro municipio o país, escríbalo:

En este municipio (o no había nacido aún)

En otro municipio o país:

Provincia (sólo si residía en otro municipio):

1 → *Por favor, rellene un cuestionario individual*

2 →

3 6 9

4 7 10

5 8 11

Persona **2**

- Soltero/a
- Casado/a
- Viudo/a
- Separado/a
- Divorciado/a
- Cónyuge o pareja
- Hijo/a; yerno, nuera
- Hermano/a; cuñado/a
- Padre/madre; suegro/a
- Otro pariente
- No emparentado

1 ☐	6 ☐	1 ☐	7 ☐
2 ☐	7 ☐	2 ☐	8 ☐
3 ☐	8 ☐	3 ☐	9 ☐
4 ☐	9 ☐	4 ☐	10 ☐
5 ☐	10 ☐	5 ☐	11 ☐
		6 ☐	12 ☐

MARIA M.J

Fecha de nacimiento:

 día mes año
 Si no reside aquí, pase a la siguiente

España

esta comunidad autónoma

este municipio

Si antes residía en otro municipio o país, escríbalo:

En este municipio (o no había nacido aún)

En otro municipio o país:

Provincia (sólo si residía en otro municipio):

1 → *Por favor, rellene un cuestionario individual*

2 →

3 6 9

4 7 10

5 8 11

Persona **3**

- Soltero/a
- Casado/a
- Viudo/a
- Separado/a
- Divorciado/a
- Cónyuge o pareja
- Hijo/a; yerno, nuera
- Hermano/a; cuñado/a
- Padre/madre; suegro/a
- Otro pariente
- No emparentado

1 ☐	6 ☐	1 ☐	7 ☐
2 ☐	7 ☐	2 ☐	8 ☐
3 ☐	8 ☐	3 ☐	9 ☐
4 ☐	9 ☐	4 ☐	10 ☐
5 ☐	10 ☐	5 ☐	11 ☐
		6 ☐	12 ☐

NEREA N.M

Fecha de nacimiento:

 día mes año

España

esta comunidad autónoma

este municipio

Si antes residía en otro municipio o país, escríbalo:

En este municipio (o no había nacido aún)

En otro municipio o país:

Provincia (sólo si residía en otro municipio):

1 → *Gracias por su colaboración*

2 →

3 6 9

4 7 10

5 8 11

Persona **4**

- Soltero/a
- Casado/a
- Viudo/a
- Separado/a
- Divorciado/a
- Cónyuge o pareja
- Hijo/a; yerno, nuera
- Hermano/a; cuñado/a
- Padre/madre; suegro/a
- Otro pariente
- No emparentado

1 ☐	6 ☐	1 ☐	7 ☐
2 ☐	7 ☐	2 ☐	8 ☐
3 ☐	8 ☐	3 ☐	9 ☐
4 ☐	9 ☐	4 ☐	10 ☐
5 ☐	10 ☐	5 ☐	11 ☐
		6 ☐	12 ☐

Nombre (ejemplo: PABLO M.F.)

Fecha de nacimiento:

 día mes año

España

esta comunidad autónoma

este municipio

Si antes residía en otro municipio o país, escríbalo:

En este municipio (o no había nacido aún)

En otro municipio o país:

Provincia (sólo si residía en otro municipio):

1 → *Por favor, si tiene 16 años o más, rellene un cuestionario individual*

2 →

3 6 9

4 7 10

5 8 11

Recuerde: sólo debe contestar este cuestionario si tiene 16 años o más y estaba estudiando o trabajando la semana pasada

Cuestionario individual de:

Nombre (ejemplo: JUAN G.M.)

Fecha de nacimiento:

día mes año

EMPIECE RELLENANDO ESTOS DATOS PERSONALES

1 ¿Dónde está su lugar de trabajo o de estudio?

Si trabaja y estudia, refiérase a donde trabajó la semana pasada

- En mi propio domicilio → (Pase a 5)
- En varios municipios (viajante, conductor...) → (Pase a 5)
- En este municipio
- En otro municipio:

Municipio

Provincia

- En otro país:

País

2 ¿Cuántos viajes diarios de ida y vuelta realiza normalmente desde esta vivienda hasta el lugar de trabajo/estudio?

- Ninguno (porque tengo una segunda residencia desde la que me desplazo a trabajar/estudiar) → (Pase a 5)
- Uno diario (es decir, uno de ida y otro de vuelta)
- Dos o más diarios

3 ¿Cómo va normalmente desde su casa hasta ese lugar?

Si usa varios medios de transporte, señale los dos que cubren más distancia

☐ En coche o furgoneta como conductor	☐ Andando
☐ En coche o furgoneta como pasajero	☐ RENFE (incluso Cercanías)
☐ En autobús, autocar, minibús	☐ Otros trenes
☐ En metro	☐ En bicicleta
☐ En moto	☐ En otros medios

4 ¿Cuánto tiempo tarda normalmente desde su casa hasta ese lugar?

☐ Menos de 10 minutos	☐ Entre 30 y 45 minutos
☐ Entre 10 y 20 minutos	☐ Entre 45 minutos y 1 hora
☐ Entre 20 y 30 minutos	☐ Entre 1 hora y hora y media
	☐ Más de hora y media

5 ¿Estaba cursando alguna enseñanza la semana pasada?

- NO: por favor, pase a 6
- SI: ¿De qué tipo? (lea todos y señale hasta 3 casillas)
- Enseñanzas iniciales para adultos (alfabetización, educación básica)
- Programas de Garantía Social
- ESO, Educación Secundaria para adultos
- Bachillerato, BUP, COU
- Escuela Oficial de Idiomas
- Enseñanzas Artísticas de Grado Elemental o Medio
- Formación Profesional de Grado Medio o equivalente
- Formación Profesional de Grado Superior, FPPII o equivalente
- Diplomatura universitaria, Arquitectura o Ingeniería Técnica, o equivalente
- Licenciatura universitaria, Arquitectura, Ingeniería o equivalente
- Estudio de posgrado, máster, MIR o análogo
- Doctorado

Otros cursos de formación

- Curso del INEM, Escuela Taller u otro curso para parados
- Curso de formación promovido por la empresa (sólo para ocupados)
- Otros cursos no mencionados antes (de informática, preparación de oposiciones, idiomas en academias, cursos culturales o recreativos...)

A rellenar por el Agente

NORD

6 ¿Estaba ocupado (trabajó al menos 1 hora), o temporalmente ausente del trabajo, la semana pasada?

- NO: ya ha terminado. Muchas gracias por su colaboración
- SI: ¿Cuál era su ocupación?

ATENCIÓN: NO le preguntamos su titulación (licenciado, doctor...) ni su situación profesional (funcionario, empresario...) ni su categoría laboral (oficial, aprendiz...) sino el **tipo de trabajo** realizado.

Búsquela en la TABLA DE OCUPACIONES (en la hoja blanca, la de título amarillo) y anote la letra y el número que la recoge:

Letra Número

Si no ha encontrado su ocupación o tiene dudas, escríbala a continuación:

7 ¿Cuál era su situación profesional?

Empresario, profesional o trabajador por cuenta propia

- que emplea personal que no emplea personal

Asalariado, trabajador por cuenta ajena

- con carácter fijo o indefinido con carácter eventual, temporal...

Otras situaciones:

- Ayuda familiar Miembro de cooperativas

8 ¿Cuál es la actividad principal del establecimiento o local donde trabajaba?

Búsquela en la TABLA DE ACTIVIDADES (en la hoja blanca, la de título rojo) y anote el número que la recoge:

Si no ha encontrado la actividad o tiene dudas, escríbala a continuación:

9 ¿Cuántas horas trabaja normalmente a la semana?

No tenga en cuenta horas extras, vacaciones, bajas...

MUCHAS GRACIAS POR SU COLABORACIÓN

A la vuelta hay otro cuestionario, por si lo necesita otra persona del hogar

● Albañiles y otros trabajadores de la Construcción o la Minería

- U1 Peón de la construcción o la minería
- U2 Albañil, minero
- U3 Jefe de obra, capataz, encargado
- U4 Pintor, empapelador
- U5 Fontanero, calefactor
- U6 Carpintero (madera, aluminio)
- U7 Electricista
- U8 Escayolista, yesista, encofrador, ferrallista
- U9 Parquetero, alicatador, cristalero, techador

● Camioneros, repartidores, taxistas y otros conductores

- O1 Camionero
- O2 Taxista, conductor de coche o furgoneta
- O3 Conductor de autobús
- O4 Repartidor en motocicleta, mensajero
- O5 Conductor de tractor
- O6 Conductor de locomotora
- O7 Conductor-operador de maquinaria pesada

● Personal Sanitario

- C1 Celador, camillero
- C2 Auxiliar de enfermería (de clínica, a domicilio)
- C3 ATS, diplomado en enfermería
- C4 Médico (cualquier especialidad), dentista
- C5 Veterinario
- C6 Farmacéutico
- C7 Ayudante de farmacia, veterinaria, dentista
- C8 Óptico, fisioterapeuta, podólogo, logopeda

● Personal Docente

- D1 Profesor de primaria o educación infantil
- D2 Profesor de secundaria
- D3 Profesor universitario
- D4 Profesor de Educación Especial
- D5 Profesor técnico de Formación Profesional
- D6 Profesor particular; Inspector educativo

● Servicio Doméstico o de Limpieza; Cocineros y Camareros

- M1 Servicio doméstico, asistenta
- M2 Personal de limpieza de oficinas, hoteles
- M3 Camarero
- M4 Cocinero
- M5 Barrendero, recogedor de basura

● Propietarios o directores de pequeños establecimientos (menos de 10 asalariados)

- A1 La empresa es el propio establecimiento o la empresa tiene menos de 10 asalariados
- A2 La empresa tiene 10 o más asalariados (por ejemplo, director de una sucursal bancaria)

● Dependientes, Vendedores y Agentes Comerciales

- N1 Dependiente
- N2 Cajero, taquillero, vendedor de lotería, cupones
- N3 Vendedor ambulante
- N4 Televendedor
- N5 Representante, viajante, visitador médico
- N6 Agente de seguros, viajes, compras, bolsa

● Empleados administrativos De trato directo con el público

- K1 Telefonista, recepcionista, empleado de agencia de viajes
- K2 Cartero, empleado de biblioteca, encuestador
- K3 Auxiliar de trato directo con el público

● Otros empleados administrativos

- L1 Secretario de oficina, administrativo
- L2 Auxiliar bancario, administrativo contable
- L3 Auxiliar administrativo que no atiende al público como tarea principal
- L4 Empleado de almacén, jefe de estación

● Agricultores, Ganaderos, Pescadores y sus peones

- T1 Peón agrícola, de la ganadería o la pesca
- T2 Agricultor, jardinero, horticultor
- T5 Pescador, criador de especies acuáticas
- T6 Ganadero, pastor; Trabajador forestal

● Defensa y Seguridad

- R0 Fuerzas Armadas
- R4 Policía nacional, autonómico o municipal
- R5 Guardia civil
- R6 Vigilante jurado; Guardia privado
- R7 Bombero, vigilante forestal

● Obreros Especializados de las Industrias; Artesanos Mecánico, Reparador, Soldador...

- W1 Mecánico, ajustador de maquinaria
- W2 Reparador de equipos eléctricos
- W3 Encargado de taller, jefe de equipo del metal
- W4 Chapista, soldador, moldeador
- W5 Cerrajero, herrero, matricero, pulidor

● Obrero en producción industrial mecanizada; Montador

- Z1 Montador de productos industriales
- Z2 Operador de robots industriales
- Z3 Operador de maquinaria fija: horno, prensa, sierra, fresadora, tejedora, envasadora...
- Z4 Trabajador en cadena de producción

● Artesano; Trabajador de la industria tradicional

- X1 Elaborador de Alimentos, Bebidas o Tabaco
- X2 Sastre, zapatero, bordador, tapicero
- X3 Artes Gráficas: revelador, encuadernador
- X4 Artesano de la cerámica o del vidrio
- X5 Artesano de la madera, cuero, textil
- X6 Ebanista, tornero, cesterero

● Directivos de Administraciones Públicas o empresas de 10 o más asalariados

- B1 Poder ejecutivo o legislativo; Directivo de Administraciones Públicas (hasta subdirector)
- B2 Presidente o director general
- B3 Jefe del departamento de la actividad propia de la empresa
- B4 Otro jefe de departamento (contabilidad...)

● Profesionales del Derecho, las Ciencias Sociales y las Artes

- F1 Contable contratado como titulado medio; Graduado social
- F2 Contable contratado como titulado superior
- F3 Abogado, fiscal
- F4 Asesor fiscal o laboral, notario, registrador
- F6 Psicólogo, sociólogo, intérprete, traductor
- F7 Escritor, periodista; Actor, pintor, músico...
- F8 Asistente social; Trabajador social

● Informáticos y técnicos en Ciencias

- H1 Analista de sistemas o equivalente
- H2 Analista de aplicaciones o equivalente
- H3 Programador u operador informático
- H4 Grabador de datos
- H5 Delineante, diseñador técnico
- H6 Técnico de laboratorio, electrónico, químico
- H7 Técnico de control de calidad, de seguridad
- H8 Fotógrafo, cámara, técnico de sonido

● Otras ocupaciones propias de estudios medios o superiores

- J1 Ingeniero técnico o superior
- J2 Arquitecto, aparejador
- J6 Inspector de Hacienda u otra ocupación exclusiva de las AA. PP., grupo A
- J7 Subinspector de Hacienda u otra ocupación exclusiva de las AA.PP., grupo B

● Hostelería

- 551 Hotel, pensión, hostel
- 552 Camping, apartamentos turísticos
- 553 Bar que sirve comidas, restaurante
- 554 Bar que no sirve comidas, pub
- 555 Empresa de catering

● Construcción

- 451 Demolición y movimiento de tierras
- 459 Construcción de Obras Públicas (puentes, carreteras...)
- 452 Construcción de edificios y albañilería en general (incluso pequeñas reformas)
- 453 Empresa de instalaciones eléctricas, fontanería, aislamientos
- 454 Empresa de instalación de puertas y ventanas, acristalamiento, pintura, yeso o alicatado

● Comercio al por menor

- 522 Frutería, carnicería, pescadería, pastelería, ultramarinos, congelados u otra tienda de alimentación; estanco
- 521 Híper, súper o gran almacén
- 523 Farmacia, perfumería
- 524 Droguería, ferretería, bricolaje; Tienda de electrodomésticos o muebles; Mercería; Zapatería, boutique; Óptica
- 529 Joyería, relojería; Tienda de regalos, todo a 100; Juguetería, tienda de deportes; Papelería, librería, kiosco de prensa
- 526 Mercadillo, venta ambulante
- 528 Venta por teléfono o Internet

● Comercio al por mayor

- 511 Intermediario del comercio; Lonja
- 513 De alimentos, bebidas o tabaco
- 514 De ropa, electrodomésticos o muebles
- 515 De materiales de construcción, chatarra, productos químicos
- 516 De maquinaria, equipo industrial o material eléctrico

● Servicios del automóvil

- 501 Concesionario o venta de automóviles
- 502 Taller de reparación de automóviles
- 503 Venta de repuestos de automóviles
- 504 Venta y reparación de motos
- 505 Gasolinera

● Transporte o Almacenamiento

- 601 Transporte por ferrocarril
- 602 Transporte por carretera; taxi
- 611 Transporte marítimo
- 620 Transporte aéreo
- 631 Almacenamiento y depósito de mercancías
- 632 Estación de autobuses o trenes, puertos y aeropuertos
- 647 Mensajería urbana

● Sanidad y servicios sociales

- 851 Actividades sanitarias (hospital, clínica, consulta...)
- 853 Guardería; Residencia de ancianos; Centro de atención a toxicómanos; Centro de atención a minusválidos
- 854 ONG

● Enseñanza

- 801 Centro de educación primaria o infantil
- 802 Centro de educación secundaria
- 803 Centro de educación universitaria
- 804 Academia, autoescuela u otro centro de enseñanza

● Administraciones Públicas

- 641 Correos
- 752 Defensa, Justicia, Orden Público, Protección Civil, Asuntos Exteriores
- 753 Seguridad Social
- 751 Otros Ministerios, Consejería, Ayuntamiento, Diputación u otro Organismo de la Administración (central, autonómica o local)

● Servicio doméstico o de limpieza

- 950 De hogares o comunidades (asistenta, portero de finca...)
- 900 Limpieza de vías públicas y recogida de basuras
- 747 Empresa de limpieza

● Banca y seguros

- 651 Banco o Caja de Ahorros
- 660 Compañía de seguros
- 671 Sociedad gestora de carteras

● Otros servicios

- 930 Peluquería y salón de belleza; Tintorería
- 746 Empresa de seguridad y vigilancia
- 527 Reparación de electrodomésticos, relojes, calzado, ropa
- 741 Asesoría fiscal o contable; Despacho de abogados; Notaría
- 742 Servicios técnicos de ingeniería y arquitectura
- 720 Empresa de servicios informáticos
- 922 Actividades de radio y televisión
- 642 Telecomunicaciones
- 730 I+D (Investigación y Desarrollo)
- 748 Servicios de fotocopias, estudios de fotografía
- 633 Agencia de viajes
- 744 Agencia de publicidad
- 703 Agencia inmobiliaria; Administración de fincas
- 401 Compañía eléctrica
- 410 Distribución de agua
- 402 Distribución de gas

● Industria alimenticia

- 158 Fabricación de pan, bollería, galletas y pasta; Confeitería
- 151 Industria cárnica
- 159 Fabricación de bebidas (vino, agua mineral...)
- 155 Industria láctea

● Industria del automóvil y de la maquinaria eléctrica o electrónica

- 341 Fabricación de automóviles
- 343 Fabricación de amortiguadores, tubos de escape, volantes u otras piezas no eléctricas para automóviles
- 353 Construcción aeronáutica
- 300 Fabricación de ordenadores y otras máquinas de oficina
- 322 Fabricación de teléfonos, faxes, emisores de radio y televisión
- 334 Fabricación de instrumentos de óptica y equipo fotográfico
- 316 Fabricación de componentes eléctricos (magnetos, electrodos, aislantes eléctricos, alarmas contra robos...)
- 291 Fabricación de grifos, bombas, compresores, válvulas, órganos de transmisión y motores para barcos
- 292 Fabricación de maquinaria industrial de uso general (elevadores, para embalar, hornos, de ventilación...)

● Industrias químicas

- 244 Fabricación de productos farmacéuticos
- 245 Fabricación de perfumes, detergentes o productos de limpieza
- 246 Fabricación de productos químicos (lubricantes, para fotografía, cassetes y CD, explosivos...)
- 252 Fabricación de productos de plástico

● Otras industrias

- 222 Artes gráficas, imprenta
- 221 Edición
- 182 Confección de prendas de vestir
- 361 Industria del mueble
- 212 Fabricación de artículos de papel y cartón
- 281 Fabricación de estructuras y carpintería metálica
- 287 Fabricación de envases metálicos y tornillería

● Agricultura, ganadería, jardinería...

- 013 Producción agrícola combinada con ganadera (cada una representa al menos 1/3 del total)
- 011 Agricultura
- 012 Ganadería
- 014 Servicios de jardinería, poda, recolección...
- 020 Silvicultura, explotación forestal

Por favor, si no encuentra la actividad en esta lista, o tiene dudas, vuelva al cuestionario y escríbala en el espacio reservado para ello

Població de 16 i més anys ocupada segons comarca de residència i comarca de treball (País Valencià, any 2001)

		Comarca de residència																				
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Comarca de treball		Els Ports	L'Alt Maestrat	El Baix Maestrat	L'Alcalatén	La Plana Alta	La Plana Baixa	El Alto Palancia	El Alto Mijares	El Rincón de Ademuz	Los Serranos	El Camp de Túria	El Camp de Morvedre	L'Horta Nord	L'Horta Oest	València	L'Horta Sud	La Plana de Utiel - Requena	La Hoya de Buñol	El Valle de Ayora	La Ribera Alta	La Ribera Baixa
01	Els Ports	1.636	20	25	3	24	16	1	1		3	1	6	1	4	10					3	2
02	L'Alt Maestrat	40	2.502	22	5	141	51		1				12	7	4	17	3		1		1	4
03	El Baix Maestrat	22	49	24.082	4	619	127	9		3		12	22	38	24	121	9		2	1	11	6
04	L'Alcalatén	2	28	9	5.315	3.166	971	40	50		1	4	50	24	8	58	5	1	3		3	2
05	La Plana Alta	113	304	472	737	73.891	7.078	245	155	2	12	100	547	383	267	1.450	137	41	28	17	104	48
06	La Plana Baixa	6	22	80	110	6.225	59.370	341	232	1	1	62	1.522	312	173	842	51	17	9	2	66	12
07	El Alto Palancia				3	33	71	5.916	16		2	18	167	52	33	216	11	2	2		13	3
08	El Alto Mijares				4	21	53	35	684		3	3	7	10	3	19	1				10	
09	El Rincón de Ademuz							1		547	2	2		23	10	18	1	10			2	1
10	Los Serranos	2				2	4	4		6	4.037	244	6	60	85	192	66	19	10		16	8
11	El Camp de Túria	1		7	1	36	20	29	2	3	316	24.398	152	2.162	4.280	5.976	649	47	275	7	240	115
12	El Camp de Morvedre			2	1	49	284	143	1		10	121	20.068	1.166	281	1.413	105	14	14		65	59
13	L'Horta Nord			5	2	39	108	84	2	1	75	1.478	1.389	38.210	3.066	12.850	790	41	118	7	329	179
14	L'Horta Oest		1	12		49	45	55	1	2	131	3.347	371	5.498	63.203	23.907	4.297	118	825	41	894	373
15	València	11	15	94	14	535	542	531	27	72	813	8.137	2.694	20.502	28.596	209.589	10.394	946	1.851	210	4.554	2.111
16	L'Horta Sud	1	1	3	1	15	18	15	3		42	585	132	1.209	5.110	11.732	35.248	34	178	24	1.262	629
17	La Plana de Utiel - Requena			1		8	3	1	2		14	63	18	56	130	384	31	10.698	96	32	33	8
18	La Hoya de Buñol					2	9	6			22	343	28	226	988	1.417	189	128	9.738	10	199	15
19	El Valle de Ayora					15	5			1	10	4	13	29	65	5	216	9	2.701		8	2
20	La Ribera Alta					9	8	6	1		8	141	38	231	784	2.190	815	4	142	10	59.001	1.717
21	La Ribera Baixa	1				4	9	8	1	2	14	228	101	602	1.632	3.887	2.170	21	88	6	3.329	20.093
22	La Canal de Navarrés						1	1				6	6	10	22	84	17	5	19	2	118	8
23	La Costera			2		6	11	1			2	34	38	56	101	462	60	4	9	10	1.364	69
24	La Vall d'Albaida			1		2	3				5	19	8	48	59	295	39	2	7	3	337	34
25	La Safor	1		1		6	12	1			6	54	13	111	142	641	105	3	9	6	623	586
26	El Comtat						1					2	2	3	5	30	8		1		11	
27	L'Alcoià					4	5	1			1	15	15	31	33	158	15	4	5	2	53	19
28	L'Alt Vinalopó					2	3				1	9	2	9	28	62	7	4		6	39	4
29	El Vinalopó Mitjà		1	3		9	6	3			2	16	11	24	35	113	24	5	6	4	78	11
30	La Marina Alta			4		10	6	2			4	42	15	55	89	325	49	4	5	3	189	115
31	La Marina Baixa	1		1		7	8	3			4	38	23	47	81	268	45	12	9	9	63	35
32	L'Alacantí		1	5	1	21	17	1			5	30	27	59	80	348	36	17	21	31	94	17
33	El Baix Vinalopó		1	4	1	20	12	1			1	15	12	31	27	134	17	5	10	2	34	18
34	El Baix Segura			4		9	7	1		1		8	8	22	36	95	14	3	10	1	34	8
	Fora del País Valencià	79	59	1.205	19	811	418	147	15	104	63	629	379	921	1.284	3.450	572	273	171	279	1.218	373
	Diversos municipis	155	240	1.686	224	4.271	4.516	873	93	90	529	3.853	2.582	7.333	10.939	16.531	4.908	896	873	364	8.903	3.064
	Total POR	2.071	3.244	27.730	6.445	90.061	73.818	8.505	1.287	834	6.130	44.067	30.475	79.545	121.671	299.349	60.893	13.595	14.543	3.791	83.304	29.744
	Total POR ajustada (*)	1.916	3.004	26.044	6.221	85.790	69.302	7.632	1.194	744	5.601	40.214	27.893	72.212	110.732	282.818	55.985	12.699	13.670	3.427	74.401	26.680
	Flux intern	1.636	2.502	24.082	5.315	73.891	59.370	5.916	684	547	4.037	24.398	20.068	38.210	63.203	209.589	35.248	10.698	9.738	2.701	59.001	20.093
	Mateix municipi (resid. i treball)	1.518	2.385	20.513	4.696	61.662	46.297	4.620	642	489	3.740	19.110	17.475	24.034	41.644	209.589	19.835	9.785	8.117	2.338	46.785	17.164
	Altres municipis de la comarca	118	117	3.569	619	12.229	13.073	1.296	42	58	297	5.288	2.593	14.176	21.559	0	15.413	913	1.621	363	12.216	2.929
	Flux extern segons POR ajustada	280	502	1.962	906	11.899	9.932	1.716	510	197	1.564	15.816	7.825	34.002	47.529	73.229	20.737	2.001	3.932	726	15.400	6.587

POR: població ocupada resident

LTL: llocs de treball localitzats

(*): No es té en compte la població que treballa a diversos municipis

Font: INE, *Censo de Población y Vivienda 2001* i elaboració pròpia

Població de 16 i més anys oci

Comarca de treball	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	Total LTL
	La Canal de Navarrés	La Costera	La Vall d'Albaida	La Safor	El Comtat	L'Alcoià	L'Alt Vinalopó	El Vinalopó Mitjà	La Marina Alta	La Marina Baixa	L'Alacantí	El Baix Vinalopó	El Baix Segura	Fora del PV	
01 Els Ports				3					1					59	1.819
02 L'Alt Maestrat		1			1						1			107	2.922
03 El Baix Maestrat	1	4	1	7			1		2	1	1	3	1	1.225	26.409
04 L'Alcalatén		1		5			1	1			4			60	9.812
05 La Plana Alta	21	36	27	53	2	9	6	5	13	2	22	13	9	1.854	88.203
06 La Plana Baixa	17	7	8	7			2	1	5		3	7		360	69.873
07 El Alto Palancia		2		2			1					2	2	43	6.610
08 El Alto Mijares									1					12	866
09 El Rincón de Ademuz	1	2		2							2			41	665
10 Los Serranos	3	1	3	6				1						38	4.813
11 El Camp de Túria	21	36	11	43	5	8	2	2	7	11	19	9	2	210	39.102
12 El Camp de Morvedre	7	5	6	137	2	1	2	2	6	1	4			112	24.081
13 L'Horta Nord	9	41	30	57	3	8	3	3	18	4	16		1	281	59.247
14 L'Horta Oest	42	97	45	111	8	13		7	18	3	23	6	1	365	103.909
15 València	339	823	438	1.433	96	190	59	113	384	133	390	99	118	5.917	302.770
16 L'Horta Sud	16	82	26	97	4	7	3	1	11	4	8	1	2	110	56.614
17 La Plana de Utiel - Requena	9	5	2	4	2	4	1	3	2		1	2	2	476	12.091
18 La Hoya de Buñol	11	11	4	19	1		1		1	1	1		1	61	13.432
19 El Valle de Ayora	3	9	2	7	1	1	3	1			2	1		287	3.400
20 La Ribera Alta	151	709	123	445	6	6	7	12	20	4	24	2	2	157	66.773
21 La Ribera Baixa	26	102	16	505	3	6		2	21	2	4		1	587	33.471
22 La Canal de Navarrés	4.122	181	17	9	1		1	1			2			27	4.660
23 La Costera	388	20.232	491	140	25	27	17	4	6		10	4	9	231	23.813
24 La Vall d'Albaida	116	1.047	29.399	355	260	346	46	13	16	3	29	2	1	123	32.618
25 La Safor	16	159	440	48.334	19	39	5	1	612	32	25	15	45	269	52.331
26 El Comtat	3	25	128	28	7.374	2.490	10	4	27	11	34	3	4	15	10.219
27 L'Alcoià	12	64	289	36	1.590	35.581	405	89	25	50	650	60	50	250	39.512
28 L'Alt Vinalopó	6	32	40		8	306	16.931	762	3	8	200	48	17	532	19.069
29 El Vinalopó Mitjà	12	28	36	11	19	162	721	53.831	19	30	1.679	983	165	986	59.033
30 La Marina Alta	32	48	82	1.591	47	88	14	31	45.903	519	302	48	28	544	50.194
31 La Marina Baixa	7	24	22	151	37	142	37	106	499	48.219	2.522	239	129	1.210	53.998
32 L'Alacantí	8	36	48	69	116	991	331	1.884	232	837	135.192	3.697	1.347	5.426	151.025
33 El Baix Vinalopó	5	26	19	28	13	100	69	1.008	33	100	5.188	84.211	2.180	985	94.310
34 El Baix Segura	1	11	10	36	9	48	18	151	27	78	1.030	2.037	70.959	4.722	79.398
Fora del País Valencià	79	350	288	622	98	473	694	864	675	412	2.546	941	2.920		
Diversos municipis	821	2.665	2.195	6.555	609	1.694	911	2.953	3.190	2.547	10.282	4.496	10.373		
Total POR	6.305	26.902	34.246	60.909	10.359	42.743	20.300	61.857	51.776	53.012	160.218	96.927	88.369	27.682	1.597.062
Total POR ajustada (*)	5.484	24.237	32.051	54.354	9.750	41.049	19.389	58.904	48.586	50.465	149.936	92.431	77.996	27.682	1.597.062

Total	Flux intern		Flux extern
	El mateix municipi de residència i treball	Altres municipis de la comarca	
1.636	1.518	118	183
2.502	2.385	117	420
24.082	20.513	3.569	2.327
5.315	4.696	619	4.497
73.891	61.662	12.229	14.312
59.370	46.297	13.073	10.503
5.916	4.620	1.296	694
684	642	42	182
547	489	58	118
4.037	3.740	297	776
24.398	19.110	5.288	14.704
20.068	17.475	2.593	4.013
38.210	24.034	14.176	21.037
63.203	41.644	21.559	40.706
209.589	209.589	0	93.181
35.248	19.835	15.413	21.366
10.698	9.785	913	1.393
9.738	8.117	1.621	3.694
2.701	2.338	363	699
59.001	46.785	12.216	7.772
20.093	17.164	2.929	13.378
4.122	3.648	474	538
20.232	16.441	3.791	3.581
29.399	23.843	5.556	3.219
48.334	34.909	13.425	3.997
7.374	5.962	1.412	2.845
35.581	33.482	2.099	3.931
16.931	15.660	1.271	2.138
53.831	42.710	11.121	5.202
45.903	37.251	8.652	4.291
48.219	37.447	10.772	5.779
135.192	110.344	24.848	15.833
84.211	80.374	3.837	10.099
70.959	56.959	14.000	8.439

Flux intern	4.122	20.232	29.399	48.334	7.374	35.581	16.931	53.831	45.903	48.219	135.192	84.211	70.959
Mateix municipi (resid. i treball)	3.648	16.441	23.843	34.909	5.962	33.482	15.660	42.710	37.251	37.447	110.344	80.374	56.959
Altres municipis de la comarca	474	3.791	5.556	13.425	1.412	2.099	1.271	11.121	8.652	10.772	24.848	3.837	14.000
Flux extern segons POR ajustada	1.362	4.005	2.652	6.020	2.376	5.468	2.458	5.073	2.683	2.246	14.744	8.220	7.037

POR: població ocupada resident

LTL: llocs de treball localitzats

(*): No es té en compte la població que trebe

Font: INE, Censo de Población y Vivienda 2001

ANNEX 3: METODOLOGIA PER A LA IDENTIFICACIÓ I CARACTERITZACIÓ DELS SLO (PROPOSTA ADAPTADA DE L'ADOPTADA PER DANIEL HELD).

- a) **Informació necessària: catàleg i classificació (agrupació) de llocs de treball locals + catàleg i classificació (agrupació) de treballadors (persones mobilitzades laboralment) locals. Cal destacar, doncs, dues implicacions:**
- i) Fonts d'informació: Informació estadística i registral existent + entrevistes en profunditat a una mostra significativa de les empreses locals + entrevistes en profunditat a una mostra significativa de treballadors locals.
 - ii) Cal adoptar criteris de classificació útils, tant dels llocs de treball com dels treballadors que els ocupen. Per exemple:
 - Llocs de treball: requeriments de qualificació, possibilitats de promoció (dins o fora de l'empresa), forma d'ocupació, remuneracions, condicions de treball, etc.).
 - Treballadors: qualificacions laborals (resultat de la formació i l'experiència laboral) + altres senyals que les empreses locals prenen en consideració a l'hora del reclutament o que influeixen les representacions, comportament i aspiracions laborals dels individus (sexe, nivell d'estudis, edat, estat civil, lloc de naixement, etc.).
- b) **D'acord amb la definició d'estructura del SLO, hem de fer un esforç d'identificació múltiple:**
- i) La cobertura de llocs de treball (l'assignació dels distints col·lectius de treballadors als llocs de treball) no és pas aleatòria → Cal identificar les regularitats, les parelles habituals "treballador / lloc de treball".
 - ii) La circulació de treballadors locals entre distintes posicions laborals (inactivitat, atur, diversos llocs de treball) tampoc no és un procés atzarós → Cal identificar les regularitats en la mobilitat laboral a escala territorial: cadena de mobilitat territorialitzades i trajectòries laborals territorialitzades.
 - iii) Un SLO es troba dividit en segments → Cal identificar i caracteritzar els distints segments laborals territorials.
 "Una regió no posseeix doncs un mercat [d'ocupació] regional, sinó que constitueix un lloc dins el qual mercats diferents –pel tipus d'ocupacions i de mà d'obra afectades, i per tant per l'espai dins el qual s'inscriuen– es superposen i «interactuen»." (Held, 1983: 77).
- c) **N'hi ha dues perspectives possibles (alternatives i complementàries alhora) amb les quals afrontar la recollida d'informació i l'anàlisi:**
- i) Perspectiva de la demanda de força de treball → Entrevistes a les empreses per captar les polítiques empresarials de gestió de la força de treball i les cadenes de mobilitat que defineixen.
 - ii) Perspectiva de l'oferta de força de treball → Entrevistes a treballadors per captar les seues trajectòries laborals.

ANNEX 4: ELS SISTEMES LABORALS TERRITORIALS (REPRESENTACIÓ GRÀFICA)

